

Erasmus+

**Emmanuelle le Pichon- Vorstman
Sergio Baauw
Suzanne Dekker**

Belangrijke stellingen

In deze oefening worden enkele gegeven die ondersteund worden door onderzoek. Deze stellingen betreffen de integratie van anderstalige nieuwkomersleerlingen op het gebied van transitie. Geef je mening over deze stellingen, en deel concrete situaties vanuit jouw praktijk die deze stellingen bevestigen of nuanceren.

1. Meertaligheid is een voordeel

Han (2010): Meertalige kinderen overtroffen de eentalige groep met betrekking tot leerstrategieën, zelfbeheersing en interpersoonlijke vaardigheden. Ze vertoonden ook de minste internaliserende (angst, depressie) en externaliserende (agressie, ongehoorzaamheid) gedragsproblemen.

Dit draagt bij aan de bestaande kennis dat meertaligheid bijdraagt aan hogere academische prestaties (Golash-Boza, 2005; Portes en Hao, 2002). Dit kan echter in zekere mate afhangen van de ondersteuning die de meertaligheid van de school ontvangt.

In een meta-analyse van Adesope, Lavin, Thompson en Ungerleider (2010) worden de cognitieve voordelen van tweetaligheid en meertaligheid beschreven. Hierin werd gesteld dat meertalige leerlingen een positieve bijdrage kunnen leveren aan de klas. Volgens hen is het belangrijk om te onderzoeken hoe deze bijdrage ten volle kan worden benut.

Jouw mening:

Voorbeeld uit jouw praktijk:

2. De beste resultaten worden behaald door de talen van de leerlingen te ondersteunen in de school.

Het verbieden van de eerste talen heeft een directe impact op schoolprestaties, het welzijn, en het gevoel van identiteit van kinderen (Cummins, 2009; Han, 2010; Portes en Hao, 2002). Sommige taalkundigen beargumenteren dat na meerdere afkeurende ervaringen met hun manier van doen en praten, leerlingen zich zouden kunnen verzetten tegen de doeltaal (Cummins, 2009; Le Pichon, 2012).

August, Shanahan en Escamilla (2009) laten zien dat leerlingen beter presteren als zij ook instructies ontvangen in hun eerste talen, of de mogelijkheid hebben om hun eerste talen te ontwikkelen.

Eerste talen moeten gezien worden als een aanvullende leerbron waarvan zowel de leerkracht als de leerling gebruik kunnen maken. De schooltaal moet daarom gemaximaliseerd worden zonder dat de eerste talen geminimaliseerd worden (Auger, 2009; Cook, 2001).

Greene (1997) concludeert dat leerlingen sneller progressie tonen wanneer hun thuistalen een deel spelen in de instructie.

Onderzoek laat zien dat hoe meer ontwikkeld de talen van de leerlingen zijn, hoe beter hun algehele schoolprestaties zullen zijn (Baauw & Kieferle, 2012; Lindholm-Leary & Aclan, 1991; Genesee, 2008).

Jouw mening:

Voorbeeld vanuit jouw praktijk:

3. Één jaar in het schoolstelsel is niet volledig voldoende om deel te nemen in een reguliere klas.

Cummins heeft beargumenteerd dat er een verschil is tussen de ontwikkeling van basiseigenschappen in interpersoonlijke communicatie (Basic Interpersonal Communication Skills, BICS) en cognitieve vaardigheden in academisch taalgebruik (Cognitive Academic Language Proficiency, CALP) (Cummins, 2008). Leerlingen ontwikkelen basisvaardigheden van interpersoonlijke communicatie meestal binnen 2 jaar; het ontwikkelen van cognitieve vaardigheden voor academisch taalgebruik duurt tenminste 5 jaar. Dit betekent dat het minstens vijf schooljaren duurt voordat de leerling vergeleken kan worden met eentalige klasgenoten (Cummins, 2009). Anders gezegd, pas na 5 jaar op school is men in staat om de volledige potentie van de leerling te zien!

Jouw mening:

Voorbeeld vanuit jouw praktijk:

4. Naar school gaan is al een transitie op zich voor anderstalige nieuwkomersleerlingen.

Bronfenbrenner (1979) merkte op dat de overgang naar school veel eist van leerlingen: zij moeten aanpassen en veranderen in termen van identiteit, relaties en doelen. Hetzelfde geldt voor de ouders. Zij hebben bepaalde verwachtingen met betrekking tot de school, die niet noodzakelijk overeenkomen met waar de school naar streeft.

De transitie van thuis naar school is een belangrijke overgang voor elke leerling (Griebel & Niessel, 2003).

Vergeet niet om de ouders te vragen wat zij van de school verwachten. Denk eraan dat de situatie van de familie niet noodzakelijk stabiel is, en dat het goed mogelijk is dat de leerling opnieuw moet verhuizen (zie ook het TRAM project:

http://eacea.ec.europa.eu/LLp/project_reports/documents/comenius/all/com_mp_502428_tram.pdf

Daarom kan het nuttig zijn voor zowel de school, de leerling en de ouders om vanaf nul te beginnen met het opbouwen van een portfolio.

Voor nieuwkomersleerlingen is de transitie nog extremer. Soms hebben leerlingen geen of weinig onderwijs genoten tijdens hun migratieproces. Soms is het curriculum heel anders in het land waar de leerling vandaan komt. Onderwijs verschilt per land vanwege de verschillende schoolsystemen (Yeboah, 2010). Als het curriculum anders is, dan is het moeilijk om een precies idee te krijgen van het niveau van de leerling in bepaalde schoolvakken. Vertrouw dan de ouders, verzamel zo veel informatie mogelijk over het vorige schoolstelsel en ga op zoek naar wat de leerling wel weet. Het handigst zou zijn om de leerling in de eigen taal te kunnen evalueren.

Jouw mening:

Voorbeeld vanuit jouw praktijk:

5. Succesvolle transitie zowel naar de ontvangstklas als naar de reguliere klas is afhankelijk van meer dan alleen kennis en vaardigheden.

Griebel en Niesel (2003) vonden dat sociale vaardigheden erg belangrijk zijn voor een soepele transitie. Deze sociale vaardigheden omvatten zelfverzekerdheid, probleemoplossend vermogen, fysieke gezondheid en coping mechanismes.

Niesel en Griebel (2007) benadrukten dat een succesvolle transitie niet alleen het werk van de leerling is: het hele team (leerlingen, ouders, leerkrachten en sociale werkers) dragen bij aan een succesvolle transitie.

Valsiner (1994) benadrukte ook het belang van meerdere partijen: met name de rol die gespeeld wordt door de familie in samenwerking met de instelling. Dit geeft ook aan dat de ouders, zoals eerder vermeld, betrokken moeten worden in het gehele transitieproces.

In hoeverre een transitie succesvol is, hangt ook af van de coping mechanismes van de leerling (Karraker & Lake, 1991; in: Griebel, Heinisch, Kieferle, Robe & Seifert, 2015). Zwakke mechanismes resulteren vaak in meer stress voor de leerling.

Jouw mening:

Voorbeeld vanuit jouw praktijk: